

CS

CS

CS

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 28. října 2009
KOM(2009) 586 v konečném znění

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU
PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU
VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Digitální dividenda, zdroj sociálních přínosů a hospodářského růstu

{SEK(2009) 1436}
{SEK(2009) 1437}

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU
PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU
VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Digitální dividenda, zdroj sociálních přínosů a hospodářského růstu

(Text s významem pro EHP)

OBSAH

1.	Je čas na opatření týkající se digitální dividendy na úrovni EU	3
2.	Kroky směrem ke společnému cíli	4
3.	Naléhavá opatření s cílem získat první přínosy	6
4.	Opatření vyžadující strategické rozhodnutí	7
5.	Výhled na další zlepšení v oblasti využívání digitální dividendy	9
6.	Závěr	11

1. JE ČAS NA OPATŘENÍ TÝKAJÍCÍ SE DIGITÁLNÍ DIVIDENDY NA ÚROVNI EU

Díky zvýšené účinnosti digitálního přenosu vysílání uvolní přechod z analogového na digitální pozemní televizní vysílání v Evropě velmi cenné rádiové frekvence. Tato „digitální dividenda“ má ohromný potenciál pro poskytování velké řady služeb, protože rádiové signály v tomto pásmu mají daleký dosah a zařízení lze snadno používat uvnitř budov. Pro Evropu představuje jedinečnou příležitost, jak uspokojit rostoucí poptávku po rádiovém spektru, zejména pokud jde o poskytování bezdrátového širokopásmového připojení ve venkovských oblastech, čímž překlene digitální propast, a jak podpořit zavádění nových bezdrátových služeb, jako např. příští generace mobilních širokopásmových služeb, a stejně tak i rozvoj pozemního vysílání. Může proto významně přispět k plnění lisabonských cílů konkurenceschopnosti a hospodářského růstu a uspokojit některé důležité sociální, kulturní a ekonomické potřeby evropských občanů.

Spektrum digitální dividendy¹ bude v celé Evropě dostupné během poměrně krátké doby, protože všechny členské státy by měly nejpozději do roku 2012 dokončit úplné vypnutí analogového televizního vysílání². Je nezbytné využít této příležitosti k zajištění odpovídajícího stupně koordinace v rámci Evropské unie, aby bylo možno těžit ze všech možných sociálních a ekonomických přínosů vyplývajících z přístupu do tohoto spektra a připravit jasný plán EU pro členské státy, které k tomuto cíli v důsledku odlišných vnitrostátních okolností směřují různým tempem.

V tomto sdělení proto Komise nastíní soubor návrhů na společný přístup k digitální dividendě v Evropě, aby bylo možno okamžitě řešit naléhavé úkoly a odpovídajícím způsobem se připravit na klíčové strategické otázky a dlouhodobější problémy, o kterých je nutno rozhodovat společně. Sdělení vychází ze sdělení Komise z roku 2007 o digitální dividendě³, které stanovilo potřebu takového společného přístupu, a ze závěrů Rady⁴ a usnesení Evropského parlamentu⁵ přijatých v reakci na tuto počáteční politickou iniciativu.

Ekonomická krize jasně zdůraznila nutnost dále se zabývat těmito návrhy, a to především zajistit dostatečné rádiové spektrum pro bezdrátovou komunikaci. V současné době tyto technologie a služby představují nejdynamičtější prvek v procesu technologické inovace a jsou zásadní pro další zvyšování účinnosti a snižování nákladů v celé ekonomice. Jsou tudíž klíčovou hnací silou hospodářské obnovy.

Komise si je vědoma, jak důležitou roli hraje vysokorychlostní širokopásmová infrastruktura v oblasti mnoha vývojových činností, které jsou pro přechod ke znalostně náročnému, nízkouhlíkovému digitálnímu hospodářství rozhodující⁶. Již Plán evropské hospodářské obnovy⁷ schválený Radou stanovil cíl dosáhnout v letech 2010 až 2013 100% širokopásmového pokrytí⁸. V tomto procesu hrají bezdrátové aplikace klíčovou roli, zejména

¹ Vznikající v části pásma UHF (470–862 Mhz), ve kterém je přenášena většina pozemního vysílání.

² Pět členských států již na digitální vysílání přešlo: Německo, Finsko, Lucembursko, Švédsko, Nizozemsko. Dva další členské státy z velké části také: Belgie a Rakousko.

³ KOM(2007) 700: Plné využití výhod digitální dividendy v Evropě – společný přístup k využívání spektra uvolněného přechodem na digitální vysílání.

⁴ Závěry Rady ze dne 12. června 2008.

⁵ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 24. září 2008 [2008/2099(INI)].

⁶ Viz například KOM(2006) 129: Sdělení Komise o překlenutí propasti v širokopásmovém připojení.

⁷ KOM(2008) 800; viz také *závěry předsednictví*, Evropská rada, v Bruselu dne 12. prosince 2008.

⁸ *Dokument o klíčových otázkách* Rady ve složení pro konkurenceschopnost, březen 2009.

pokud jde o poskytování bezdrátových širokopásmových služeb ve venkovských oblastech, kde drátové sítě nejsou praktické, a také o podporu zavádění mobilního širokopásmového připojení mezi všemi skupinami obyvatelstva. Nezbytné zdroje spektra lze fakticky mobilizovat pouze včasným poskytnutím přístupu k digitální dividendě, protože ta představuje nejlepší a největší část spektra, které bude v dohledné době v Evropě dostupné.

Otevření spektra digitální dividendy pro různé služby poskytuje zejména operátorům bezdrátových širokopásmových sítí příležitost získat cenné rádiové spektrum. To by umožnilo efektivnější hospodářskou soutěž v poskytování širokopásmových služeb⁹.

Zvyšování zdrojů spektra také vytvoří nové příležitosti pro inovaci. Nejočividnější příležitosti pro inovaci jsou ve vysílání, protože digitální dividendy nabízí provozovatelům vysílání velkou část spektra k rozvoji jejich služeb. Také v odvětvích zaměřených na služby bude dostatek příležitostí, které poskytnou významné sociální přínosy, jako např. v oblasti zdravotní péče, elektronického vzdělávání (e-learning) nebo elektronické správy (e-government), přístupnosti elektronických technologií a v oblastech, kde mohou malé a střední podniky těžit z lepšího přístupu k hospodářskému životu.

Podle nedávné studie Komise¹⁰ by vhodná evropská koordinace spektra digitální dividendy jako celku, pokud by byla dosažena před rokem 2015, zvýšila potenciální ekonomické přínosy v rozmezí 15 let o dalších 20 až 50 miliard EUR v závislosti zejména na aktuální úrovni budoucí poptávky po službách, jako jsou pokročilé technologie pozemního vysílání a bezdrátové širokopásmové služby.

Tvůrci politiky jsou si nyní plně vědomi výhod plynoucích z této příležitosti v době hospodářské obnovy. Diskuse v Evropě o tom, jak navázat mezi členskými státy spolupráci a jak zajistit účinnou koordinaci spektra, nabraly během posledních několika měsíců tempo a je na čase začít bez prodlení společně jednat.

2. KROKY SMĚREM KE SPOLEČNÉMU CÍLI

2.1. Přípravné kroky na úrovni politiky EU

První kroky

V roce 2005 označila Komise ve svém sdělení o Regionální radiokomunikační konferenci Mezinárodní telekomunikační unie (ITU) (RRC-06)¹¹ uvolnění digitální dividendy v Evropě za prioritu politiky v oblasti spektra. Později Komise vyzvala, aby Světová radiokomunikační konference (WRC-07)¹² usilovala o udělení stejného statusu, jako mají vysílací služby,

⁹ Postupy přidělování rádiových frekvencí by měly být objektivní, transparentní, nediskriminační a přiměřené, aby nedošlo k narušení hospodářské soutěže, především z důvodu nerovnoměrného přidělení spektra.

¹⁰ Studie Komise „Evropský přístup k digitální dividendě“, září 2009, vedená společnostmi Analysys Mason, DotEcon and Hogan&Hartson .
http://ec.europa.eu/information_society/policy/radio_spectrum/documents/studies/index_en.htm#digitaldividend2009

¹¹ KOM(2005) 461: Priority politiky EU v oblasti spektra pro přechod na digitální vysílání v souvislosti s nadcházející Regionální radiokomunikační konferencí Mezinárodní telekomunikační unie (ITU) v roce 2006 (RRC-06).

¹² KOM(2007) 371 o přípravách Světové radiokomunikační konference 2007.

mobilním službám a tento cíl byl částečně splněn¹³. Nato Komise v listopadu roku 2007 zveřejnila velmi důležité sdělení, ve kterém nastínila potřebu vhodné koordinace na úrovni EU, včetně možných přístupů, jak jí dosáhnout¹⁴.

Technická příprava pod záštitou CEPT (Evropská konference správ pošt a telekomunikací)

V souladu s politickým rámcem EU pověřila Komise, prostřednictvím formálního mandátu, odborníky členských států v CEPT o technickou podporu¹⁵. Ve své odpovědi Komisi uvedla CEPT základní technické požadavky nutné ke společné existenci dvousměrných sítí s nízkým a středním vysílacím výkonem (např. pro bezdrátový širokopásmový přenos) a tradičních vysílacích sítí s vysokým výkonem ve spektru digitální dividendy. To vedlo k dalším přípravným pracím týkajícím se technické harmonizace dílčího pásma 790–862 MHz.

Studie Komise o sociálně-ekonomických aspektech

Za účelem lepšího porozumění sociálním a ekonomickým dopadům možných použití digitální dividendy na základě různých scénářů provedla Komise rozsáhlou studii, která analyzovala a hodnotila různé sociální a ekonomické aspekty aplikování vhodných ekonomických modelů¹⁶. Výsledky studie sloužily jako klíčové informace při vypracovávání návrhů zahrnutých v tomto sdělení.

Rozsáhlé konzultace

Komise konzultovala současné návrhy s řadou zúčastněných stran různými způsoby, včetně rozhovorů poradců se zainteresovanými subjekty, formálních slyšení subjektů, dvou speciálních seminářů určených členským státům, konzultace se Skupinou pro politiku rádiového spektra a konečně i včetně konzultací s veřejností¹⁷.

2.2. Plán EU jako praktický ukazatel cesty vpřed

Z praktického hlediska se jedná o návrh k dosažení nutné koordinace pomocí společného sjednaného „plánu EU“ pro provedení souboru dohodnutých opatření. Velká část těchto opatření by se měla zaměřit na další zvyšování velikosti a kvality digitální dividendy nad rámec toho, čeho může dosáhnout každý členský stát sám. Kromě toho musí být plány dostatečně flexibilní, aby je bylo možno přizpůsobit vnitrostátním specifikům, především s ohledem na různé výchozí situace, pokud jde o pozemní vysílání. Současně by plán měl podporovat dlouhodobé sbližování různých vnitrostátních přístupů za účelem podpory inovací, užitku pro spotřebitele, posilování jednotného trhu a zvyšování konkurenceschopnosti EU.

¹³ Několik členských států v očekávání přidělení sdíleného s vysílacími službami, které obecně vstoupí v platnost v roce 2015, použilo mechanismus, jenž jim umožňuje využívat pásmo 790–862 MHz pro mobilní komunikační služby.

¹⁴ KOM(2007) 700.

¹⁵ Mandát Komise udělený CEPT, pokud jde o odbornou stránku možností harmonizace v souvislosti s digitální dividendou v Evropské unii.

¹⁶ Více informací lze nalézt na: http://www.analysysmason.com/EC_digital_dividend_study.

¹⁷ Shrnutí je k dispozici na adrese: http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomms/radio_spectrum/topics/reorg_digdiv_200907/index_en.htm.

2.3. Schválení Evropským parlamentem a Radou

Některá důležitá rozhodnutí, která je třeba ohledně digitální dividendy z hlediska priorit EU učinit, mají zásadně politickou povahu. Bude proto důležité, aby byly Evropský parlament a Rada plně zapojeny do příprav i do hlavních rozhodnutí týkajících se strategických částí plánu. Spektrum digitální dividendy představuje významnou příležitost představit flexibilnější přístup ke správě spektra, proto budou návrhy v tomto sdělení důležitým podkladem pro rozvoj strategického přístupu k politice v oblasti spektra.

Komise hodlá spoléhat na budoucí program politiky rádiového spektra stanovený v předloze reformy předpisového rámce pro elektronické komunikace¹⁸, která má být přijata v následujících měsících, jako na prostředek zajišťující schválení hlavních strategických prvků v budoucím plánu EU pro digitální dividendu Evropským parlamentem a Radou.

2.4. Příští kroky – návrhy Komise na opatření

V níže uvedených návrzích Komise se jasně rozlišuje mezi opatřeními, která již do značné míry podporována jsou a která je nutno podniknout nyní, aby adresovala naléhavé politické cíle ekonomického růstu a překlenutí digitální propasti a aby osvětlila tuto problematiku pro členské státy přecházející na digitální vysílání jako první, a těmi opatřeními, která vyžadují prodiskutování a souhlas Evropského parlamentu a Rady.

3. NALÉHAVÁ OPATŘENÍ S CÍLEM ZÍSKAT PRVNÍ PŘÍNOSY

K tomu, aby digitální dividendy efektivně a včas přispívala ke snahám EU o hospodářskou obnovu a aby přinášela co nejvíce užítu spotřebitelům, je třeba nutně provést dvě klíčová opatření. Cílem je také zabránit výskytu roztříštěné situace v členských státech, která by bránila vytvoření jednotného trhu pro služby a zařízení i významným úsporám z rozsahu, které s sebou přináší, aniž by byla předjímana vynikající strategická politická rozhodnutí, která by měl učinit Evropský parlament a Rada. Tato naléhavá opatření jsou předmětem doporučení Komise „k usnadnění uvolnění digitální dividendy v Evropské unii“¹⁹.

3.1. Dosažení úplného vypnutí analogového televizního vysílání do roku 2012

Strategické rozhodnutí postupně ukončit analogové vysílání již bylo učiněno, ale i přes předchozí politické závazky stanovující rok 2012 jako termín EU zůstává skutečné datum úplného přechodu v Evropě nejasným. Protože digitální dividendy bude plně dostupná až po vypnutí analogového vysílání, je zásadní zajistit včasné ukončení tohoto procesu ve všech členských státech.

Členské státy, které ještě nedokončily přechod na digitální vysílání, jsou žádány, aby znovu potvrdily svůj závazek ke skutečnému vypnutí analogového televizního vysílání příjetím termínu EU stanoveného na 1. ledna 2012 a aby ukončily všechna potřebná přípravná opatření.

¹⁸ Článek 8a odst. 3 (prozatímní číslování) předlohy revidované rámcové směrnice.

¹⁹ Doporučení Komise přijaté ve spojení s tímto sdělením.

3.2. Poskytnutí koncepce k jednotnému otevření dílčího pásma 790–862 Mhz pro služby elektronických komunikací přijetím harmonizovaných technických podmínek k použití

Několik členských států²⁰ již nyní může nebo brzy bude moci rozhodnout o otevření dílčího pásma 790–862 MHz pro služby elektronických komunikací. Pokud by se Společenství nepodařilo poskytnout koncepci pro koordinovaný přístup, hrozilo by vzhledem k tomu, že členské státy jsou vystaveny silicímu tlaku učinit opatření, možné riziko roztržštění vnitřního trhu a ztráty úspor z rozsahu, které by jinak bylo možno získat.

Komise hodlá do konce roku 2009 předložit Výboru pro rádiové spektrum (RSC) podle rozhodnutí o rádiovém spektru²¹ předlohu rozhodnutí ES o technické harmonizaci dílčího pásma 790–862 Mhz k regulativnímu stanovisku. Rozhodnutí by nezavazovalo členský stát k otevření dílčího pásma pro jiná použití, než je vysílání, ale pokud a až se členský stát tak rozhodne, musel by dodržovat společné technické parametry.

To je v souladu s postojem Skupiny pro politiku rádiového spektra (RSPG) uvedeným podrobně v jejím stanovisku k digitální dividendě²², ve kterém Komisi doporučuje, aby pohotově jednala a podporovala dostupnost horní části digitální dividendy (díleč pásmo 790–862 MHz) pro služby elektronických komunikací podle zásad neutrality. Skupina RSPG dále doporučuje, aby Komise nejpozději do 31. října 2009 učinila poslední návrh týkající se tohoto díleč pásmo, aby zúčastněným stranám před aktuálním vypnutím analogového vysílání v roce 2012 poskytla dostatek času pro naplňování investic a dokončení potřebných technických příprav²³.

Je nezbytné, aby členské státy podporovaly regulační úsilí o harmonizované podmínky používání díleč pásmo 790–862 MHz a neprováděly žádné kroky, které by bránily použití opatření pro technickou harmonizaci plánovaného na úrovni EU.

Technické přípravy nutné k zajištění dostupnosti díleč pásmo by měly zahrnovat vhodná opatření, aby nedošlo k narušení stávajících služeb a provozu zařízení.

4. OPATŘENÍ VYŽADUJÍCÍ STRATEGICKÉ ROZHODNUTÍ

Některá opatření nezbytná pro plné využití přínosů digitální dividendy zahrnují důležitá, spíše politická než technická rozhodnutí, a proto vyžadují, aby byl do procesu stanovení potřebných strategických orientačních pravidel plně zapojen i Evropský parlament a Rada. Toho lze dosáhnout v rámci nadcházejícího programu politiky spektra, který by měl zároveň tvořit nedílnou součást budoucí evropské digitální agendy²⁴.

²⁰ Poslední údaje: Česká republika, Finsko, Francie, Německo, Nizozemsko, Rakousko, Spojené království, Španělsko a Švédsko.

²¹ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 676/2002/ES ze dne 7. března 2002 o předpisovém rámci pro politiku rádiového spektra v Evropském společenství.

²² Stanovisko RSPG k digitální dividendě, 18. září 2009.
http://rspg.groups.eu.int/rspg_opinions/index_en.htm

²³ Patří sem i koordinace za účelem uvolnění díleč pásmo, které se v současnosti využívá pro vysílání s vysokým výkonem, a za účelem organizace přidělování, aby byly zajištěny vhodné podmínky vedoucí k inovativním způsobům využívání, jako jsou bezdrátové širokopásmové služby.

²⁴ Viz předseda J.M. Barroso (2009) „Politické pokyny pro příští Komisi“
http://ec.europa.eu/commission_barroso/president/pdf/press_20090903_EN.pdf

4.1. Přijetí společného postoje EU pro efektivnější přeshraniční koordinaci se zeměmi mimo EU

Budoucí využívání pásma UHF ve třetích zemích hraničících s EU má zásadní význam, protože ovlivní způsob využívání digitální dividendy ve členských státech, ve kterých se vyskytuje přeshraniční rušení, a v důsledku řetězové reakce se dotkne i dalších členských států. Opatření učiněná sousedními třetími zeměmi budou také mít vliv na úspory z rozsahu a dosah, který bude s ohledem na budoucí inovativní služby umožněn v širší oblasti.

Na základě těchto skutečností bude nadcházející Světová radiokomunikační konference (WRC) na počátku roku 2012 rozhodující z hlediska ovlivnění budoucích strategických směrů, kterými se mají třetí země vydat. Je proto důležité, aby členské státy daly najevo své závazky vůči politice digitální dividendy na mezinárodní úrovni tím, že budou hájit společný postoj EU k hlavním cílům.

Přijetí společného postoje EU, podporovaného Evropským parlamentem a Radou, k hlavním aspektům digitální dividendy pro účely jednání WRC by EU velmi usnadnilo získání podpory pro své stanovisko.

Kromě toho by Komise mohla členským státům poskytnout podporu při dvoustranném či vícestranném vyjednávání se zeměmi, které nejsou členy EU²⁵.

4.2. Dosažení otevření dílčího pásma 790–862 MHz pro služby elektronických komunikací v rámci celé EU

Studie Komise analyzovala, jak se hospodářské výsledky a náklady/přínosy liší v rámci různých scénářů pro nabídku a poptávku spektra²⁶ v rozmezí 15 let počínaje rokem 2012. Ukázalo se, že otevření jedné části digitální dividendy – dílčího pásma 790–862 MHz – bezdrátovým širokopásmovým službám do roku 2015 ve všech členských státech a za společných podmínek použití by ve srovnání s jednotlivými vnitrostátními iniciativami vytvořilo přidanou hodnotu²⁷ ve výši nejméně 17 a nejvýše 44 miliard EUR v závislosti na rychlosti rozvoje bezdrátových širokopásmových služeb v tomto dílčím pásmu²⁸.

Z tohoto důvodu studie určila otevření dílčího pásma 790–862 MHz, což již několik členských států zvažuje, jako nejpraktičtější způsob, jak z digitální dividendy získat okamžité přínosy. Proto Komise navrhuje přijmout pro toto konkrétní dílčí pásmo naléhavé technické opatření. Toto rozhodnutí o technické harmonizaci však nezavazuje členské státy ke stažení rozhlasových vysílačů s vysokým vysílacím výkonem nebo k otevření dílčího pásma službám elektronických komunikací, protože je třeba vzít v úvahu odlišné situace pozemního vysílání v jednotlivých členských státech.

²⁵ Viz také stanovisko RSPG k „Otázkám spektra na vnějších hranicích EU“, RSPG08-232 19. června 2008.

²⁶ http://rspg.ec.europa.eu/documents/documents/meeting/rspg16/rspg08232_finalopinion_outereuborders.pdf
Tři scénáře k nabídce spektra a šest scénářů k poptávce po spektru (s odlišnými prognózami pro průběh poptávky po vysílání a bezdrátových širokopásmových službách) byly porovnány s referenčním scénářem představujícím výsledek bez existence koordinace na evropské úrovni.

²⁷ Čistá soukromá hodnota přírůstku (čistá současná hodnota za období 15 let).

²⁸ Tyto údaje představují část odhadované hodnoty přírůstku plynoucí z koordinovaných opatření EU v celém spektru digitální dividendy – pro vysílání a bezdrátové širokopásmové služby – uvedeném v kapitole 1. Podrobné informace lze najít v dokumentu posouzení dopadů, části 5.4.

Aby bylo možno využít všech přínosů harmonizace EU, mohla by Komise Evropskému parlamentu a Radě navrhnout, aby členské státy k určitému dni dohodnutému na úrovni EU přestaly využívat dílčí pásmo 790–862 MHz pro vysílací služby s vysokým vysílacím výkonem a plně provedly rozhodnutí EU o technické harmonizaci.

Další přínos, který lze stanovením lhůty pro otevření dílčího pásma novým službám získat, spočívá v tom, že by díky tomu nemohlo dojít k situaci, kdy by členské státy, které neuvolnily dílčí pásmo od přenosů vysílání, bránily z důvodu přeshraničního rušení efektivnímu zavádění nových služeb v dalších státech, a tím by znemožňovaly celoplošné fungování bezdrátových širokopásmových aplikací.

4.3. Stanovení minimálního stupně účinnosti spektra ohledně budoucího využívání digitální dividendy

Spektrum digitální dividendy je vzácný a cenný veřejný zdroj sloužící kulturním, hospodářským a sociálním potřebám. Je proto důležité, aby byli všichni potenciální uživatelé pobízeni k zajištění jeho účinného využívání, nicméně je třeba mít na paměti, že to s sebou může nést další náklady na investice do výkonných technologií. Tento proces by bylo možno velmi zjednodušit pomocí dohody o minimálním stupni účinného využívání spektra, kterého by musel každý uživatel digitální dividendy dosáhnout.

Aby bylo zajištěno co možná nejlepší využívání digitální dividendy a aby byl vytvořen jednotný rámec pro specifická technická opatření k účinnosti spektra, mohly by být na úrovni EU přijaty společné minimální požadavky pro účinné využívání digitální dividendy napříč všemi aplikacemi.

V současné době vážných finančních omezení by dosažení tohoto cíle vyžadovalo jasný politický závazek přesvědčit všechny zainteresované strany o společných výhodách takové iniciativy a také jasný plán provádění.

5. VÝHLED NA DALŠÍ ZLEPŠENÍ V OBLASTI VYUŽÍVÁNÍ DIGITÁLNÍ DIVIDENDY

Neustále se vyvíjející povaha digitální dividendy vyžaduje „dynamický“ přístup k jednání: s ohledem na rozvoj technologie, služeb, tržní poptávky a společenských potřeb bude nutné, aby se opatření vytvořená v rámci plánu vyvíjela souběžně. Vedle výše zmíněných naléhavých a strategických opatření by k dalšímu zvyšování potenciální velikosti a využitelnosti digitální dividendy mohly dlouhodobě vést také iniciativy zaměřené více na budoucnost. Dodatečná kapacita, kterou by bylo možno získat, by EU umožnila čelit budoucím výzvám, jako je náhlý vzrůst poptávky po spektru pro nové a objektivně nepředvídané aplikace. Dlouhé cykly plánování spektra vyžadují, aby takové iniciativy byly schváleny s dostatečným předstihem před tím, než začnou přinášet výsledky (obvykle v předstihu 5 až 10 let), a aby jim předcházelo odpovídající posouzení dopadů a analýza jejich možného dopadu na hospodářskou soutěž.

Mezi nejslibnější iniciativy uvedené ve studii Komise patří:

- 1) Podpora spolupráce mezi členskými státy zaměřené na sdílení budoucích plánů na zavádění vysílacích sítí (např. přechod na MPEG-4 nebo DVB-T2). Cílem spolupráce EU by mohlo být stanovení lhůt pro přeměnu sítí podle technických norem, které účinněji využívají spektrum, a vytvoření společných pokynů pro provádění.

- 2) Požadavek, aby všechny digitální televizní přijímače prodávané v EU po určitém stanoveném datu byly schopny přijímat signál v kompresním standardu digitálního vysílání nové generace jako např. standard H264/MPEG-4 AVC. Takové zařízení by zároveň muselo být „zpětně kompatibilní“ se staršími standardy, aby byl zajištěn příjem vysílání používajících původní standardy. Takové ambiciózní opatření, které je již jako novinka zaváděno ve Francii a plánováno ve Španělsku, by v Evropě podnítilo výrobu velkého množství vysoce výkonných televizních zařízení a zrychlilo zavádění odpovídajících síťových infrastruktur.
- 3) **Stanovení minimálního standardu pro schopnost digitálních televizních přijímačů odolávat rušení (odolnost proti rušení).** Výrobci zařízení a operátoři se již nějakou dobu snaží zajistit, aby se elektronické komunikační terminály a televizní přijímače navzájem nerušily. Zatímco technické parametry regulující používání pásma UHF pro bezdrátové komunikace zabrání škodlivému rušení televizních signálů, minimální standard pro schopnost přijímačů odolávat možnému rušení spotřebitelům zaručí lepší kvalitu příjmu a současně i sníží náklady na jakákoli ochranná opatření proti rušení, která mohou být u zařízení fungujících v sousedních frekvenčních pásmech vyžadována.
- 4) **Zvážení širšího zavádění jednofrekvenčních sítí (SFN).** Tyto sítě jsou z hlediska spektra významně výkonnější, protože mohou pokrýt větší geografické území, aniž by se změnila nosné frekvence, ale jejich skutečný výkon je ještě nutno posoudit v praxi. Členské státy by mohly být požádány, aby si za podpory Výboru pro rádiové spektrum navzájem vyměnily své zkušenosti se zaváděním jednofrekvenčních sítí a shromáždily a posoudily informace.
- 5) **Podpora výzkumu „automaticky přeladitelných“ mobilních komunikačních systémů.** Rozvoj takových systémů by vyžadoval značné investice, které by pro jednotlivé výrobce znamenaly velkou zátěž, ale které by pravděpodobně bylo možno provést v rámci spolupráce, případně prostřednictvím financování ze strany Společenství.
- 6) **Zajištění pokračování bezdrátových mikrofónů a podobných aplikací stanovením budoucích harmonizovaných frekvencí.** Cílem by bylo stanovit nejlepší strategii k zajištění účinného přechodu současných uživatelů a výrobců zařízení využívajících příslušná frekvenční pásma a cíl by mohl zahrnovat i další technickou podporu konference CEPT²⁹ z pověření Evropské komise.
- 7) **Přijetí společného postoje k eventuálnímu využívání „bílých míst“ jako možné digitální dividendy.** Členské státy by byly vyzvány spolupracovat s Komisí na prověření možnosti otevření volných neobsazených úseků (tzv. „bílých míst“), neboli nevyužitého spektra vloženého mezi oblasti pokryté vysíláním, v Evropě pro kognitivní rádiová zařízení³⁰ na základě společného souboru technických požadavků.

²⁹ Evropská konference správ pošt a telekomunikací.

³⁰ Kognitivní rádiové technologie umožňují rádiovému zařízení rozpoznat frekvence, které nejsou v daném okamžiku obsazeny primárním uživatelem, a dočasně je využít.

6. ZÁVĚR

Komise vyzývá Evropský parlament a Radu, aby vyjádřily svá stanoviska k těmto politickým návrhům na koordinovaný přístup k digitální dividendě. Po náležitém zvážení stanovisek obou institucí Komise zamýšlí začlenit prvky návrhů do širšího akčního programu spektra, který předloží v roce 2010 Evropskému parlamentu a Radě k přijetí.

Kromě toho Komise co nejdříve předloží Výboru pro rádiové spektrum svůj návrh na technickou harmonizaci dílčího pásma 790–862 MHz pro služby elektronických komunikací k regulativnímu stanovisku.

Členské státy budou také vyzvány podat Komisi do poloviny roku 2010 zprávu o pokroku, který učinily, pokud jde o včasné vypnutí analogového vysílání.